

Особливості управління релігійними організаціями

Зіскінд Євген Юхимович

аспірант,

ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,

e-mail: yevgeniyziskind@gmail.com,

ORCID: 0000-0003-3309-5627

Мережа релігійних організацій в Україні є однією з найчисельніших на континенті, що відображає вагому присутність релігійного інституту в суспільстві. Релігійні організації виконують важливі функції з точки зору формування громадянського суспільства та є активними учасниками освітньої, соціальної, фінансово-економічної та гуманітарної сфери життя суспільства.

Релігійні організації, як неприбуткові, мають свої особливості:

- існують задля духовної, соціальної, благодійної місії;
- відокремлені від державних структур і не залежать від держави;
- повторно інвестують фінансові результати отримані від основної діяльності.

Ці особливості обумовлюють специфічні риси менеджменту релігійних організацій:

- зв'язок між донорами й набувачами послуг ледь помітний;
- існує ризик сформувати нечіткі цілі;
- вплив важко виміряти;
- підзвітність різним партнерам;
- складна структура управління;
- добровільність є невід'ємною складовою;
- мета суттєво впливає на підходи у менеджменті;
- необхідність берегти цінності;
- фінансові межі не завжди визначають пріоритети.

Менеджмент ускладнюється тим, що люди, які роблять свій внесок у діяльність релігійних організацій, керуються комбінацією мотивів, що можуть бути одночасно альтруїстичними і корисливими [1]. В дослідженні К. МакАллума [2] одними з ключових проблем управління релігійними організаціями є:

- інтеграція волонтерської робочої сили з оплачуваним персоналом;
- непрофесіоналізм на робочому місці, конфлікти між робочою силою та

невиправдані очікування волонтерів.

Окрім того, релігійним організаціям менш притаманна наявність конкурентного середовища, а тому більш визначальним фактором є наявність ресурсів, або започаткування окремих проєктів з фандрайзингу. Також особливістю менеджменту є використання внутрішнього ресурсу для управління проєктами, відсутність окремого підрозділу/окремих працівників відповідальних за проєкти, мінімізація внутрішніх взаємозв'язків (в умовах обмеженості управлінських ресурсів).

Як некомерційні організації, релігійні установи або релігійні організації демонструють відмінну динаміку лідерства від корпоративних компаній та комерційних організацій. Сформована культура залучення до управління певним видом діяльності випускників профільних (релігійних вузів) або найбільш активних учасників громад, формує дефіцит ефективних рішень, що обмежують потенціал виконання громадами своїх функцій. Окремим аспектом є недостатній рівень сучасних фінансових знань,

навичок і здібностей у релігійних лідерів, що може призводити до шахрайства та марнотратної діяльності в релігійних установах.

Суттєвою проблемою є також особливості постановки цілей та обрання проєктної методології в умовах з одного боку дефіциту кількісно вимірюваних цілей, з іншого – часовими обмеженнями що накладають релігійні календарі і визначають необхідність отримання мінімального необхідного результату на певну дату [3].

Масштабування та розвиток релігійних організацій та їх проєктів, вимагає пошуку ефективних рішень для управління окремими видами діяльності. В цих умовах, використання інструментарію та моделей сучасного менеджменту в управлінні діяльністю релігійних організацій є одним з основних засобів забезпечення ефективності. У той же час, природні особливості функціонування релігійних організацій не дають можливості повного застосування інструментарію і методів менеджменту і обумовлюють необхідність подальших досліджень у контексті адаптації методології менеджменту до специфіки функціонування релігійних організацій.

Ключові слова: проєктний менеджмент, проєктне управління, управління релігійними організаціями.

Список використаних джерел

1. Кузьмінський В. О. *Управління неприбутковою організацією: навчальний посібник*/ Київ Видавництво «Логос», 2016. —350 с.
2. McAllum, K. (2018). *Volunteers as Boundary Workers: Negotiating Tensions Between Volunteerism and Professionalism in Nonprofit Organizations*. *Management Communication Quarterly*, 32(4), 534–564. <https://doi.org/10.1177/0893318918792094>
3. PMI. *A guide to the project management body of knowledge (PMBOK Guides)*. Project Management Institute. 2017.